

**NIE RYZYKUJESZ
GDY ZNASZ I SZANUJESZ**

Hodowla zwierząt inwentarskich wiąże się z dużym ryzykiem wypadku. W czasie karmienia, dojenja i zabiegów higienicznych często dochodzi do uderzeń, przygnieceń i pogryzień przez zwierzęta, a nawet stratowania ludzi. Podczas obsługi zwierząt odnotowywane są również upadki osób na zanieczyszczonych karmą lub odchodami korytarzach, a także uderzenia i przygniecenia przez urządzenia służące do przygotowywania karmy oraz upadające przedmioty.

Świadomość zagrożeń i znajomość zachowań zwierząt, zaspokojenie ich potrzeb bytowych, przyjazne nastawienie obsługującego, powtarzalność czynności podczas codziennej obsługi ograniczają ryzyko niebezpiecznych zdarzeń, które kończą się dotkliwymi urazami, stresem i stratą czasu.

Należy pamiętać, że odpowiednie traktowanie zwierząt inwentarskich jest uregulowane prawnie. Powinno również być podyktowane względami etycznymi i praktycznymi. Zwierzęta poddane w mniejszym stopniu czynnikom stresogennym są zdrowsze i bardziej wydajne, a ich obsługa łatwiejsza i bezpieczniejsza.

Kto powinien pracować ze zwierzętami?

Obsługą zwierząt powinny zajmować się osoby:

- ✓ dorosłe;
- ✓ zdrowe;
- ✓ sprawne fizycznie;
- ✓ zrównoważone;

- ✓ znane zwierzętom, przyjaźnie do nich nastawione.

Jak zachowywać się podczas pracy ze zwierzętami?

Zwierzęta są spokojniejsze, jeżeli opiekują się nimi znane im i przyjaźnie nastawione osoby. Przestraszone lub zaskoczone zwierzę może ugryźć, kopnąć, przewrócić, przygnieść, stratować. Rozdrażnione zwierzę może zaatakować.

Dlatego:

- ✓ bądź zdecydowany, ale spokojny i ostrożny;
- ✓ uprzedzaj zwierzęta głosem, że się zbliżasz;
- ✓ nie wchodź między zwierzęta bez ostrzeżenia;
- ✓ jeśli wchodzisz między zwierzęta, oswajaj je dotykiem;
- ✓ nie podchodź bez ostrzeżenia do zwierząt od tyłu;
- ✓ nie pracuj ze zwierzętami po wypiciu alkoholu;
- ✓ nie pozwalaj na bezmyślne drażnienie zwierząt i znęcanie się nad nimi;
- ✓ zachowaj szczególną ostrożność podczas pracy ze zwierzętami silnymi i karmiącymi
matkami, z ogierami, końmi młodymi i końmi po dłuższym okresie bezczynności;
- ✓ pozbywaj się zwierząt narowistych lub wyjątkowo złośliwych;
- ✓ do wyprowadzania buhaja używaj drążka zakładanego do kółka nosowego;
- ✓ jeżeli zwierzę jest bardzo silne lub rozdrażnione, skorzystaj z pomocy drugiej osoby;
- ✓ pamiętaj o założeniu na stałe na głowę buhaja mocnego, skórzanego kantara;
- ✓ do wyprowadzania zwierząt na pastwisko używaj gładkich (pozbawionych węzłów),
mocnych linek, powrozów lub łańcuchów; nie okręcaj ich wokół dłoni, aby nie
pokaleczyć siebie i zwierzęcia, nie używaj łańcuchów naprawianych
- ✓ prowizorycznie, np. związanych drutem;
- ✓ podczas zabiegów weterynaryjnych i pielęgnacyjnych (korekcja racic, kopyt, rogów)
- ✓ w razie potrzeby korzystaj z pomocy drugiej osoby;
- ✓ do transportu zwierząt używaj przystosowanych do tego celu przyczep (o mocnych
wiązaniach i odpowiednio wysokich burtach), a do wyprowadzania zwierząt –
dostatecznie szerokich, wyposażonych w boczne bariery pochylni.

Rolniku, pamiętaj !

Świadomość zagrożeń, jakie mogą wystąpić przy obsłudze zwierząt, ogranicza ryzyko powstania wypadku lub wystąpienia choroby odzwierzęcej.

Opracowanie:

Materiały informacyjne KRUS

*Roksana Bernaś – Specjalista w Samodzielnym Referacie Prewencji, Rehabilitacji i
Orzecznictwa Lekarskiego OR KRUS w Opolu*